

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 5 (102) травень 2013 р.

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ

високопреосвященнішого Михаїла,
митрополита Луцького і Волинського, боголюбивим пастирем,
чесному чернецтву та всім вірним Волинської єпархії
Української Православної Церкви Київського Патріархату

**Христос воскрес!
Дорогі брати і сестри!**

*Воскресіння Твоє, Христе Спасе,
ангели оспівують на небесах, і нас на землі
сподоби чистим серцем Тебе славити.*

Сьогодні, в цей світлий і радісний день, з уст усіх віруючих християн звучить дороге нашому серцю – ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Які величні та змістовні ці слова, який безмірно глибокий богословський зміст стоїть за цим коротким привітанням, що його з натхненням повторюємо безліч разів пасхальними днями! У них зосереджено сутність нашої віри, сенс нашого життя. Без віри у воскресіння нема Християнства. Ці слова нагадують нам про наше воскресіння в день великого і славного Другого Пришестя Спасителя. Вони випромінюють дивовижну силу, яка пронизує

все наше єство. Вони кличуть нас до життя вічного, переконують нас, що мусимо вмерти для гріха, щоб сказати разом з апостолом: «...Вже не я живу, а живе в мені Христос» (Гал. 2:20).

Яким чином сталась ця подія? Євангелісти нічого не говорять про це, бо ніхто з них не бачив, як воскрес Господь і як Він вийшов із гробу. Воскресіння Христове, подібно до народження Його від Діви, залишається таїною. «Не зрозуміли, як Ти втілвся, безтілесні Твої ангели, не почули, коли Ти воскрес, воїни, що Тебе пильнували», – співає свята Церква.

Ми бачимо воскресіння Христове не тільки очима віри, але й очима апостолів та жінок-мироносиць. Господь через тих, хто Його бачив, залишив свідчення істини Свого воскресіння. Бувши очевидцями, апостоли записали в Євангеліях і Посланнях про явлення воскреслого Христа, і радість бачення Його через Писання дійшла й до нас.

Минуло двадцять століть із того часу як радість воскресіння Христового осяяла світ. Відтоді ця благодатна вістка радості, миру й любові передається з уст в уста, від покоління до покоління і ніщо не може затьмарити її величі.

Воскресіння Христове – найвеличніше торжество Церкви Христової, воно є найсильнішим свідченням Божества Ісуса Христа, істинності Його вчення, спасенності Його смерті. Якщо Христос воістину воскрес із мертвих, то це означає, що Він – Син Божий, істинний Бог наш і Спаситель.

Пасха – це свято перемоги життя над смертю, добра над злом. Усевишній закликає кожного з нас до духовного вдосконалення, до боротьби зі злом у самих собі. Гріх не повинен володіти нашою природою, тому що ми покликані до святості, до Богоуподібнення за благодаттю. Ми повинні, подібно до апостолів, свідчити істину воскресіння своїм життям і нести цю благу вістку всьому світові. У наш непростий час тільки ця блага вістка про воскресіння Христове здатна зміцнити наше терпіння, внести в життя суспільства злагоду, примирити ворогуючих, об'єднати розділених.

Щоби звершити спасіння, Бог із великої Своєї любові приніс у жертву Самого Себе. Він перетерпів великі страждання, хресну смерть і воскрес на третій день. Тому для християн нема святішої істини, як істина Воскресіння Спасителя.

Воскресіння Христове є запорукою передвіщеного Господом загального воскресіння мертвих. Тіла померлих людей знову з'єднаються з душами своїми, оживуть і будуть досконалими, духовними, як Тіло Христове після воскресіння, і безсмертними. Усе це станеться всемогутньою силою Божою.

Загальне воскресіння – майбутня дія Творця. Але після воскресіння Христа ті, що завершили земну путь у вірі й надії на Божу милість, не сходять до пекла, а йдуть до Царства Небесного, де нема ні скорботи, ні страждань, а вічне блаженне життя.

Ми віримо, що Ісус Христос не тільки наш Божественний Учитель, Він – Бог всемогутній, Який силою Свого Божества воскрес із гробу. Воскресіння Христове – це найвище з чудес, які творив Господь у дні Свого земного подвигу. Як нам сьогодні не радіти і не дякувати Предвічному за Його велику й жертвну любов до нас, грішників! Адже любов Всеблагого відродила нас для життя вічного.

Дорогі браття й сестри! Від усієї душі вітаю вас зі святом Воскресіння Христового. Бажаю вам родинного щастя, доброго здоров'я і всього того, що кожен мріє отримати як дар від воскреслого Христа.

Щиро поздоровляю голову Волинської обласної державної адміністрації Бориса Клімчука, голову Волинської обласної ради Володимира Войтовича, луцького міського голову Миколу Романюка, голів районних державних адміністрацій, міських, селищних і сільських рад зі святом Пасхи Христової та молитовно бажаю благословення Творця, мудрості й терпіння у служінні Богу і своєму народові.

Усевишній у цей непростий час нехай береже нас у мирі, єдності й любові та благословить український народ.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з усіма вами.

З ласки Божої

+ *Михайло*

митрополит Луцький і Волинський

Українська ікона «Воскресіння Христове і дванадцять свят». Орієнтовно XIX ст.

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 48 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavia.volyn.ua

ХРОНІКА

У духовній консисторії

Голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко висловив задоволення започаткуванням проекту «Старий Луцьк – новий розвиток». «У Церкві зацікавлені в реалізації такого проекту. Ми готові не лише брати участь в обговоренні найбільш питань, але й вносити конкретні пропозиції щодо розвитку обласного центру», – підкреслив священник 2 квітня під час круглого столу, організованого Асоціацією регіонального розвитку.

Обговорити розробку та впровадження стратегії розвитку історичної частини Луцька на запрошення цього обласного громадського об'єднання зустрілися у Волинському технікумі Національного університету харчових технологій місцеві чиновники, науковці, громадські діячі, журналісти. Вони намагалися з'ясувати, хто і як має зберігати та підтримувати в належному стані пам'ятки історії, культури Луцька. Адже Старе місто має бути привабливим та комфортним і для лучан, і для туристів.

У результаті обговорення виявлено комплекс проблем щодо збереження, експлуатації історично-культурних об'єктів Старого міста, збереження та розвитку інфраструктури, культурно-масових заходів історичної тематики. Тож на наступних подібних заходах розглядатимуть шляхи вирішення кожного зі складних питань.

У Братстві

3 квітня в Палаці культури Луцька відбувся інформаційно-мистецький вечір «Захистиш мову – збережеш націю». Організатори: Волинське крайове братство Святого апостола Андрія Первозваного (Луцьке Хрестовоздвиженське), обласне відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів.

У своєму слові голова Братства Андрій Бондарчук закликав українців боронити рідну мову й не давати ворогам опанувати нашою душею.

Зі сцени звучали вірші, пісні про українську мову, екскурси в історію (її зародження і шляхи становлення).

В академії

5 квітня Волинську православну богословську академію відвідав доцент кафедри реставрації та реконструкції архітектурних комплексів Інституту архітектури Національного університету «Львівська політехніка», кандидат архітектурних наук Юрій Діба. Про це повідомив сайт Vrb.org. Організатор візиту – викладач ВПБА, кандидат мистецтвознавства Тетяна Лупій. Гість зустрівся з митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом та ректором академії протоієреєм Ігорем Швецем. Було обговорено перспективи наукової співпраці, адже Юрій Діба ґрунтовно досліджує історію Волині, витоки української сакральної архітектури. Також львівський науковець прочитав лекцію для викладачів і студентів на тему «Сакральна архітектура Київської Русі», що переросла у жваве обговорення почутого.

А 11 квітня в академії побував доктор історичних наук, науковий співробітник Центру українознавства Київського національного університету імені Т. Шевченка Михайло Довбищенко. Науковець виступив під час круглого столу на тему «Віхи історії в процесі християнізації Русі-України», який проведено в рамках відзначення нашої єпархії 1025-ліття хрещення Київської Русі. У заході взяли участь митрополит Михаїл, отець ректор, співробітник обласного краєзнавчого музею Олена Бірюліна, викладачі та студенти ВПБА. Учасники вели мову про християнізацію Русі за рівноапостольного князя Володимира, про «Аскольдове хрещення», місію апостола Андрія Первозваного, первоієрархів, які проповідували на наших землях у ранньохристиянські часи. Столичний гість наголосив на важливості розвитку Луцька як наукового центру, зупинив увагу на ролі Хрестовоздвиженського братства, зокрема його члена Данила Братковського.

23 квітня студенти під проводом економа закладу протоієрея Володимира Дрозда долучилися до акції «Майбутнє лісу – в твоїх руках». Разом із працівниками Волинської обласної держтелерадіокомпанії вони садили ліс у селі Білосток Луцького районного дека-

ВАРТО ЗНАТИ

ЦІННИЙ НАБУТОК

23 квітня митрополит Луцький і Волинський Михаїл, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап та хор «Богослів» кафедрального собору Святої Трійці (регент – протоієрей Юрій Хлопецький) взяли участь у презентації книги «Музей волинської ікони» в цьому закладі. (28 лютого такий же захід за участю нашого владики відбувся на всеукраїнському рівні в столиці, у Національному заповіднику «Софія Київська»).

Альбом випущено торік за програмою «Українська книга» видавництвом «АДЕФ-Україна» у співпраці з обласним краєзнавчим музеєм (щоправда, невеликим накладом). Фоліант демонструє твори іконопису Волині, релігійного західноєвропейського живопису, церковної скульптури XVI – початку XIX ст. із колекції музею. Особливу цінність має представлена в альбомі пам'ятка візантійського мистецтва XI ст. чудотворна Холмська ікона Богоматері.

Високопреосвященний благословив захід та від імені Патріарха Філарета вручив директоро-

ві обласного краєзнавчого музею Анатолієві Силуку орден Святого рівноапостольного князя Володимира III ступеня – за успіхи на ниві охо-

рони й популяризації сакрального мистецтва та з нагоди 1025-ліття хрещення Русі-України.

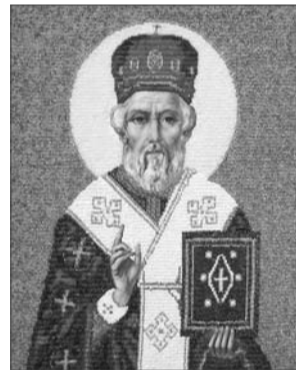
У презентації взяв участь голова обласної ради Володимир Войтович, інші представники місцевої влади.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина Леоніда МАКСИМОВА

3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

22 травня – перенесення мощей святителя Миколая Чудотворця

В XI сторіччі Візантійська імперія зазнавала лихоліть. Турки спустошували її володіння в Малій Азії, розоряли міста і села, вбиваючи їх мешканців та паплюжачи християнські святині. Мусульмани намірялися знищити й мощі святителя Миколая, глибоко шанованого всім християнським світом. Іще в 792 році начальник флоту Хумейд подався в Мири Лікійські з наміром розорити гробницю чудотворця. Але замість неї поруйнував іншу, яка була поруч. Тільки-но святотатці скоїли це, як на морі піднялася страшна буря і майже всі судна розбила.

Опоганення святинь обурювало не лише східних, але й західних християн. Особливо переживали за мощі Миколая християни в Італії, серед яких було багато греків. Мешканці міста Бар, розташованого на березі Адріатичного моря, вирішили врятувати реліквію. В 1087 році барські й венеціанські купці відбули до Антіохії торгувати. І ті, й ті думали дорогою назад узяти мощі святителя і перевезти до Італії. У цьому намірі барці випередили венеціанців і першими прибули в Мири. Щоправда, мощі забрали на борт усупереч бажанню мешканців.

8 травня кораблі припливли в Бар – і радісна звістка облетіла все місто. Наступного дня мощі святителя Миколая урочисто було перенесено в церкву Святого Стефана. Торжество супроводжувалося численними чудотворними зціленнями, що збуджувало ще більше благоговіння до великого угодника Божого. Через рік було збудовано церкву в ім'я святителя Миколая.

Ця подія ознаменувалася встановленням особливого свята. Спочатку його відзначали тільки мешканці міста Бар. В інших країнах християнського Сходу і Заходу воно не було прийняте, незважаючи на те, що про перенесення мощей було широко відомо. Ця обставина пояснюється властивим для середньовіччя звичаєм ушановування переважно місцевих святинь. Крім того, Грецька Церква не встановила святкування цієї пам'яті, тому що втрата реліквії була для неї сумною подією.

Руською Православною Церквою святкування пам'яті перенесення мощей святителя Миколая встановлено згодом на основі глибокого, вже зміцненого шанування руським народом великого угодника Божого, яке перейшло з Греції одночасно із прийняттям Християнства.

Неділя 4-та після Пасхи, про розслабленого

Була в Єрусалимі купальня, яка називалася по-єврейськи Віфезда, тобто Будинок милосердя. Вона була тим прикметною, що ангел Господній спускався до неї й порушував воду, і той хворий, який входив у купальню першим, ставав здоровим, хоч би яку мав недугу. Одного разу Ісус Христос був у Єрусалимі під час Пасхи. Проходячи повз купальню, Він побачив коло неї багато хворих. Тут були кульгаві, сліпі, сухі. Кожен із них чекав хвилини, коли ангел порушить воду, щоб першою ввійти в неї. Серед цих немічних був один, який тридцять вісім років лежав у розслабленні, тобто був паралізований. Спаситель побачив його, зглянувся і сказав: «Чи хочеш бути здоровим? Недужий відповів йому: Так, Господи! Але людини не маю, щоб, коли збуриться вода, опустила мене в купальню; коли ж я приходжу, інший вже поперед мене входить. Ісус говорить йому: Встань, візьми постіль твою і ходи!» (Ін. 5:6–8). І він одразу одужав, узяв постіль і пішов. Була ж субота у той день. Тому юдеї говорили зціленому: «Сьогодні субота, і не слід було тобі брати постіль свою. Він відповідав їм: Хто зцілив мене, Той сказав мені: Візьми постіль твою і ходи. Його спитали: Хто Той Чоловік, який сказав тобі: візьми постіль твою і ходи? А зцілений не знав, хто Він, бо Ісус зник у натовпі... Потім Ісус зустрів

його у храмі і сказав йому: Ось ти одужав; не гріши більше, щоб з тобою не сталося чого гіршого (Ін. 5:10–14).

Ось про що ми повинні дбати, коли Бог рятує нас від хвороби. Під час недуги ми часто просимо допомоги в Бога; а потім, коли одужуємо, не думаємо про те, як би догодити йому. З поверненням наших сил забуваємо про молитву й вдаємося до колишніх гріхів, замість того щоб виправитися й почати нове, більш благочестиве життя.

Віталій КЛИМЧУК

нату. Адже природа – Божий дар, і за неї треба дбати. Працівники лісового господарства залишилися дуже задоволені допомогою та висловили помічникам вдячність.

У Маневицькому деканаті

6 квітня декан протоієрей Андрій Закидальський побував на презентації книги «Добачення в пеклі» польського журналіста, письменника й перекладача Войцеха Пестки, що проходила в районній бібліотеці. У заході взяли участь генеральний консул Республіки Польща в Луцьку Кшиштоф Савицький, начальник міграційної служби в Маневицькому районі Святослав Рейкін, автор книги, представники місцевої інтелігенції та молоді.

Священик висловив вдячність панові Пестці за намагання донести до читачів правду про часи тоталітаризму, часи скорботи окремої особи та всього народу. Закликаючи на присутніх Боже благословення, о. Андрій побажав добросусідських, християнських відносин між українським та польським народами.

Представлена книга – збірка болісно відвертих матеріалів про долі людей, ув'язнених у тюрмах і концтаборах, позбавлених рідної мови, історичної пам'яті, віри в Бога.

У Ковельському міському деканаті

7 квітня, на Благовіщення Пресвятої Богородиці, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну Літургію в однойменному соборі Ковеля з нагоди престольного празника. Із владикою правили міський декан протоієрей Анатолій Александрук, настоятель протоієрей Василь Мичко, священнослужителі місцеві, з обласного центру та Львівської єпархії.

Архієрей виголосив слово про любов та промисел Божий. Усе в нашому житті звершується з благословення або попущення Всевишнього, зазначив митрополит. Господь, бажаючи повернути людину до раю, буває допускає хвороби, труднощі, різні випробування. Немає такої людини, якої б Він не любив. Усе, що Творець допускає, робиться для нашого спасіння.

На завершення Служби за розбудову Київського Патріархату на Волині високопреосвященний вручив орден Архістратига Михаїла міському голові Олегові Кіндеру, а депутата міськради Геннадія Кіндера – нагородив архієрейською благословенною грамотою.

У Турійському деканаті

7 квітня в районному будинку культури впр'яте відбувся щорічний концерт постової пісні «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико» за участю парафіяльних хорів благочиння. Про це інформаційну службу єпархії повідомив декан протоієрей Микола Даньків. Він був ведучим концерту, а глядачами – місцеві мешканці різних конфесій. Мета заходу – донести важливість Великого посту не тільки словами священника, а й піснями.

Уперше розкрити глибину постової пісні спробували дитячі хори парафії Пресвятої Трійці селища Турійськ та Покрови Пресвятої Богородиці с. Маковичі. У перерві між піснеспівами зі сцени лунали поетичні рядки у виконанні мирян та уривки Біблії з уст душпастиря.

У кафедральному соборі

8 квітня декан протоієрей Микола Нецькар взяв участь у передачі «Варто знати!» Волинської державної телерадіокомпанії. Тема програми: усе про піст. Гостем студії була також лікар-гастроентеролог Оксана Годлевська.

У ході розмови порушувалися ці та інші питання: Що таке справжній піст? Піст – не тільки обмеження в їжі? Як підійти до священника й попросити поради стосовно посту? Зараз період авітамінозу, чи не шкідливо тримати піст? Якщо людині подобається пісна їжа, чи захищується їй це за постування?

Як зазначив о. Микола, піст – це не якийсь визначений час, він має тривати протягом усього життя. Це означає: якщо ти впад – підніми, якщо згрішив – покайся, якщо мав ворога – примирися з ним, хай той ворог стане тобі другом. У піст треба духовне ставити вище за фізичне.

Цікава експозиція

9 квітня канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, викладачі й студенти Волинської

Продовження на с. 3

Продовження. Початок на с. 2

православної богословської академії взяли участь у відкритті виставки «Народна ікона XVII–XIX ст.» в Музеї волинської ікони.

Цей рік особливий у житті українського народу, адже ми відзначаємо 1025-ліття хрещення Київської Русі, підкреслив о. Микола, звертаючись до присутніх. Відтоді наш народ витворив дуже багаті духовні скарби, до яких відносимо і святі образи. Інколи дивлячись на священний лик, можна чимало довідатися, віднайти для себе те, що було прожито предками. Недаремно ж ікону називають «вікном у духовний світ». Канцлер побажав, щоб кожен зачерпнув часточку Божої благодаті, аби бути продовжувачем славних попередників і надалі творити історію Церкви на наших землях.

Виставка представляє волинську храмову та українську хатню ікону з улюбленими сюжетами й зображеннями Богородиці, Христа Вседержителя, святих Миколая, Юрія Зміборця, Варвари і Параскеви. Вона яскраво демонструє самобутність, різноманіття, естетичні достоїнства народного іконопису. На ній представлено 52 експонати з фондів музею, зокрема 17 образів волинської школи XVII–XVIII ст., традиційно виконаних теплими фарбами на дерев'яній основі.

Посадовцям, батькам і дітям

10 квітня Волинська обласна рада прийняла рішення «Про вивчення предметів духовно-морального спрямування у загальноосвітніх закладах області». Проект документа розробив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко, який є депутатом облради, заступником голови її постійної комісії з питань духовності, релігії, освіти і науки, культури, ЗМІ.

Насамперед цим рішенням ухвалено два звернення: перше – до Президента, Прем'єр-міністра та Голови Верховної Ради України; друге – до батьків учнів. У них зокрема йдеться про таке.

Предмети духовно-морального спрямування в загальноосвітніх навчальних закладах (ЗНЗ) віднесено до варіативної складової. Це означає, що учні опановують, наприклад, «Основи християнської етики» лише тоді, коли позитивний вибір роблять управління, відділи освіти і науки місцевої влади, керівництво ЗНЗ за наполяганням батьків.

Проте внаслідок переважно пасивності тат і мам щодо навчального процесу, їхньої непоінформованості щодо змісту дисциплін та інших причин, духовно-моральні предмети вивчають, на жаль, не у всіх школах і далеко не у всіх класах.

Тим часом негативні тенденції та явища серед дітей і молоді посилюються. Не може не викликати занепокоєння поширення в цьому середовищі пияцтва, наркотиків, розпусти, жорстокості, цинізму, безвідповідальності, аморально-деструктивних субкультур, суїциду. Щоб протидіяти цьому, потрібні системні й комплексні підходи. Зокрема, слід у закладах освіти посилити значимість духовно-моральних дисциплін.

Тому депутати Волинської обласної ради вважають, що треба зробити все можливе, щоб предмети духовно-морального спрямування було введено до числа пріоритетних у всіх класах в інваріантній, обов'язковій складовій навчального навантаження. Необхідно зобов'язати керівників ЗНЗ заздалегідь інформувати батьків учнів щодо переліку та змісту програм цього спрямування, а батькам гарантувати право обирати для своїх дітей конкретний предмет із числа згаданих курсів. Такий підхід, зокрема, полегшить вирішення питань організації курсової підготовки вчителів і друку відповідних методичних посібників та підручників.

У зверненні ж до батьків ключовим є заклик народних обранців: «Якщо бажаєте, аби ваша дитина вивчала „Основи християнської етики“ чи інший предмет із числа духовно-моральних курсів, програми яких затверджені Міністерством освіти і науки, – звертайтеся до директора школи із письмовою заявою».

На жаль, під час розгляду проекту рішення кілька важливих абзаців було вилучено із текстів звернень. Зокрема: «Звертаємо увагу, що відповідно до наказу цього Міністерства від 20.02.2002 р. № 128 та листа заступника міністра освіти і науки від 18.08.2005 р. для

АМВОН

ЧАС НАРОДЖУВАТИСЬ І ПОМИРАТИ

Кожна людина, особливо віруюча, зокрема християнин, проживаючи не один десяток років, не завжди задоволена собою, а скоріше, навпаки – майже завжди незадоволена собою... То насварив на дітей без достатньої причини, то обманув друга, то привласнив собі чужу річ, то... І так без кінця і краю. Людина йде до духовної лікувальниці – сповідається. Стає трохи легше (коли сповідь щира, відверта, підготовлена постом і молитвою). А чи надовго? Мабуть, що ні. Знову те саме! Знову ті самі гріхи! Знову допікає власна совість (це якщо зовсім не пририта і не похована). Що ж робити?..

З другої сторони, є Христос, є Дух, є Бог-Отець – Господь у Своїй Трійці. Він же такий могутній, створив світ, небо і землю, людину на Свій образ і подобу, переміг диявола на Голгофі. І що – Він не може змінити мене? Зробити чистим, невинним, безгрішним творінням? Адже для цього і приходив Ісус на землю – спасти людей від їхніх гріхів. Чому ж я тоді постійно грішу, чому сповідь моя нічого практично не дає, а якщо і дає, то на дуже короткий час – до першого гріха? Видно, причина всього цього – не в Бозі. І на диявола всіх собак теж немає чого вішати. Адже без нашої волі, «дозволу на співпрацю», він керувати нами не може.

Ти ж, людино, створена на образ і подобу Божу. Чому ж не живеш по-Божому? Відповідь лежить на поверхні. А тому, що я не хочу помирати на Голгофі з Христом, я не хочу позбутися своєї грішної особистості, свого егоїстичного «Я», своєї злої волі, своїх пристрастей та пожадань, тобто своєї гріховності. Апостол Павло пише: «Якщо Один помер за всіх, то всі померли в Ньому» (2 Кор., 5:14). Отже, доки не погоджуся з тим, що я лише грішник і що тільки давши згоду на знищення свого гріховного «Я», тобто щиро й остаточно розкавшись, дозволю Ісусові Христу стати моїм Спасителем, доти не спасуся. Або в мені живе мос «Я», яке завжди грішить, виступає проти Бога і є тому слугою диявола, або в мені живе Христос, Котрий ніколи не грішив і не грішить. Тому й кожна наша добра справа зроблена не без Його участі.

Господь сказав фарисею Никодимові, що нам треба відродитись від води і Духа та що нове не народиться, поки старе не помере, не поступиться місцем новому творінню. І тут найкращий приклад – рослинний світ. Одна пшенична зернина приносить 30–60–100-кратний плід, а одна насінина соняшника – понад 200 зернят, але даремно шукати ту первинну зернину після врожаю. Її нема, вона вже померла, зате дала життя новій рослині, новому творінню.

Тож і ми, браття й сестри, вмираймо заради нового життя у Христі. Відкриваймо свої затемнені, занечиснені услякими при-

страстями й пожадливостями серця для нашої Господа. Хай Дух Святий поपालить усі гріховні бур'яни в нашому серці та засіває в ньому нове, безгрішне насіння нашої Віри, Надії, Любові й Істини, відроджує до нового, спасенного життя. Адже, згідно зі словами апостола Павла, наші тіла – то храми Духа Святого, ми вже собі не належимо, бо дорого куплені кров'ю Христовою. І, як у давнину дорожочні посудини з коштовною і запашною маззю – миром, ми запечатані Духом Святим до другого приходу Ісуса. Віддаваймо без жалю та скорботи своє старе тілесне, яке кожному мить тільки й знає, що грішити, на Голгофу. Хай воно там навіки помре без надії на воскресіння в наших серцях і душах, навіки буде запечатане у гробі. Натомість хай милосердний Господь воскресє в наших серцях і ніколи там уже не помирає. Він-бо воскрес для нашої воскресіння. Хай веде нас до спасіння та вічного життя. А ми розцвітаймо та плодоносимо дарами Духу, а не плоті, щоб стати насельниками Царства Божого, нашої небесної Батьківщини, ще тут, на землі, щоб залишитись ними й у вічності. Ставаймо справжніми та відданими воїнами Христовими, щоб під керівництвом Господнім перемагати всіх ворогів нашого спасіння, як видимих, так і невидимих.

Христос воскрес!.. Ця істина перемогла нашу смерть і дарує нам вічне життя. Амінь.

Священик Леонтій ТОЦЬКИЙ

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ЗАБОБОНАМ – ЗАСЬ!

На запитання журналістки газети «Аверс-прес» Тетяни Зубрик відповідає протоієрей Віталій Собко.

– У Провідну неділю православні християни провідують могили своїх близьких і рідних. Вважається, що після Великодня на цілий тиждень Господь відпускає душі померлих на землю. Які ритуали (церковні традиції) годиться виконувати на цвинтарі?

– У Церкві немає вчення, що в пасхальний тиждень Господь відпускає душі померлих на землю. На проводи ж християни, розділяючи зі спочилими радість воскресіння Христа, у надії всезагального воскресіння по-особливому поминують їх: після богослужіння в храмі відвідують могили померлих ближніх і моляться за спокій їхніх душ. Перед цим, звісно, необхідно прибрати місце поховань.

– Церковна назва цього свята – Фомина неділя. З чим вона пов'язана?

– Світлий тиждень завершується Фоминою

неділею, яка є ніби повторенням пасхального дня, тому ще називається Антипасхою (з грецької – «замість Пасхи»). Богослужіння цього дня присвячено явленню Христа апостолам після Свого воскресіння. За свідченням Святого Писання, апостол Фома не повірив іншим учням, що Христос воскрес. Але на восьмий день після воскресіння Господь явився Фомі й показав Свої рани.

– Кажуть, якщо на Провідну неділю йде дощ, то це значить, що Господь не випускає якоїсь душі на землю. Це правдиве пояснення чи забобон?

– Цілковитий забобон, який не має нічого спільного з ученням Церкви.

– Що потрібно нести на могили?

– Зазвичай приносять паски й крашанки. Але споживати їх та іншу їжу тут не треба. Після поминання доречно роздати паски й крашанки вбогим.

– Чи варто залишати харчі на могили?

– Категорично – ні!

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; vyeu@ukr.net

запровадження викладання цих дисциплін у міській місцевості достатньо восьми бажаючих учнів, а в сільській – чотирьох. Разом із тим рекомендуємо піквальним радам, батьківським комітетам шкіл ставити перед керівництвом навчального закладу вимогу про призначення одного вчителя для викладання духовно-моральних курсів із належними морально-етичними якостями, відповідною професійною підготовкою, а також толерантним і конфесійно неупередженим світоглядом. У випадку необґрунтованих відмов – просимо звертатися зі скаргами в обласне управління освіти і науки, а також у постійну комісію облради з питань духовності, релігії, освіти і науки, культури, ЗМІ».

Крім того, обласна рада доручила начальникові управління освіти і науки обласної державної адміністрації:

1) вжити заходів щодо продовження або започаткування вивчення в загальноосвітніх навчальних закладах області з 2013/2014 навчального року предметів морально-духовного спрямування, зокрема, «Християнська етика в українській культурі» у 1–4 кл., «Основи християнської етики» – у середній і старшій школі;

2) визначити посадову особу управління, відповідальну за викладання предметів духовно-морального спрямування;

3) рекомендувати керівникам загальноосвітніх навчальних закладів: довести до відома батьків учнів перелік і змістове наповнення курсів духовно-морального спрямування, затверджених Міністерством освіти і науки України, які можуть вивчатися у варіативній складовій навчального плану за їхнім бажанням; визначити вчителів для викладання духовно-моральних курсів із відповідною професійною підготовкою;

4) вжити заходів для забезпечення необхідними підручниками, методичними посібниками з предметів духовно-морального спрямування в 5 примірниках усіх загальноосвітніх навчальних закладів області.

Не можна допустити!

10 квітня Волинська обласна рада звернулася до Президента, Прем'єр-міністра, Голови Верховної Ради та народних депутатів України – волинян із проханням зробити все можливе, змін законопроект № 2342 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії дискримінації в Україні» не став Законом. Проект рішення запропонував протоієрей Віталій Собко, який є депутатом облради.

Народні обранці вважають, що законопроект № 2342 необхідно відхилити з огляду на таке.

1. Уперше в нашій країні на законодавчому рівні вводиться поняття «сексуальна орієнтація» (зміна до ч. 1 ст. 2-1 Кодексу законів про працю України). Таким чином суспільство, морально-етичні норми якого ґрунтуються на християнських цінностях, змушують визнати статеві збочення нормою. І намагаючись припинити так звану дискримінацію невеликої кількості збоченців, законопроект розпочинає дискримінацію, порушення прав переважної частини нормальних людей. Слід нагадати: ст. 23 Конституції України визначає, що кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей.

2. Внесення зміни до ч. 1 ст. 2-1 КЗпП України щодо рівності трудових прав незалежно від сексуальної орієнтації відкриває можливість особам, які практикують статеві збочення, відкрито пропагувати цей спосіб життя, оскільки унеможливується звільнення з роботи, зокрема, у навчальному закладі. Адже за чинним законодавством власнику або уповноваженому ним органу надано право розірвання трудового договору у випадку вчинення працівником, який виконує виховні функції, аморального проступку, не сумісного з ученням даної роботи.

3. Внесення зміни до ст. 60 Цивільного процесуального кодексу України про «факти, які дозволяють припустити, що мала місце дискримінація», фактично перекладає тягар доказування з позивача (права позивачів сьогодні є рівними де-юре) на відповідача на підставі припущень (!), різко зменшуючи обсяг прав іншої сторони процесу. Таким чи-

Закінчення на с. 6

«Юрій Змієборець»
Середина XVII ст.
Дерево, левкас, темпера, гравіювання,
сріблення.

Походить із церкви Архистратига Михаїла с. Гірка Полонка Луцького районного деканату.

Експонується в Музеї волинської ікони.

Великомученик Георгій (Юрій) – один з найшанованіших Християнською Церквою святих воїнів, який своїм подвигом уподібнився Христу.

«Культ» Георгія сформувався у VI–VII ст. Його вшановували як мученика, покровителя ратників, захисника від злих сил і великого чудотворця. Вже в цей час у мистецтві візантійського світу склалися два варіанти іконографії кінного Георгія – сцена його боротьби зі змієм і сцена урочистого в'їзду в місто із зображенням царівни Єлисави, яка веде упокореного змія. У Давній Русі ці два варіанти іконографії співіснували, іноді об'єднуючись. Святому Георгію присвячували численні храми й монастирі, а його ім'я стало дуже поширеним серед князів.

Особлива популярність Юрія в народному середовищі була пов'язана зі світоглядом землеробів і хліборобськими обрядами. Це визначило чималу кількість образів XVII–XVIII ст. із зображенням Змієборця у виконанні народних волинських іконописців. Найбільш типовим для них є зображення кінного Юрія, який пронизує пашу змія, царівни, царя і цариці на мурах міста та Божої десниці у небі.

Народні ікони вирізняються різноманітністю авторських почерків, залежних від таланту, малярських навичок і творчої уяви майстрів. Їх об'єднує площинне трактування форми, небагата палітра кольорів, епічно-«казкове» вирішення сюжету. Досить часто визначальним у побудові творів є використання чорної контурної лінії, якою окреслю-

ються силуети та лики персонажів. Часом лінія – виразна й чітка, часом – м'яка і пластична. Вона наповнює іконографічні композиції емоційністю і ритмічністю.

Автор «Юрія Змієборця» з Гірки Полонки створив яскравий народний образ. У центрі зображено вершника на білому коні. Згідно з іконографічною традицією, Юрій написаний у військовому обладунку та червоному плащі, що розвівається за спиною. Червона барва – колір мучеництва – використано у змалюванні сідла, вуздечки та стремени. У композиції немає відчуття боротьби: Юрій без напруги і зусиль здійснює свій подвиг. Молодий лик святого – спокійний і непорушний. Справа, на зеленому пагорбі, – царівна з молитовно складеними руками, теж у червоному плащі та золотій короні. Свідками упокорення змія є цар і цариця на мурах міста Ласії, яке представлене оборонними спорудами. В руках у царя – великий ключ від воріт міста. За переказом, побачивши чудо, двадцять п'ять тисяч громадян, які були язичниками, навернулися до Християнства. У правому верхньому кутку – благословляюча Божою десницею (підписана літерами ІС ХС) як символ волі Господньої, що дає силу святому для перемоги. Найбільш колоритно вписаний змії – фантастичне, символічне створіння, що нагадує грифона. Драматизм події підкреслює біла гора з печерою, заповнена черепами й кістками.

Яскраві кольори поєднано великими площинами і розділено чорною контурною лінією. Золотом, символом вічного світла, урочисто сяє різьблене тло. В основі його орнаментики – цвіт гранату, що був улюбленим мотивом оздоблення фону волинськими іконописцями у XVII ст. Декоративністю образу додає бузкового кольору рама з боніями (укр. гудзик) – дерев'яними прикрасами на міжрамних смугах.

Тетяна ЄЛИСЕЄВА,
завідувач Музею волинської ікони

ТЕ, ЩО ЄДНАЄ

23 квітня відбулося чергове засідання Волинської ради Церков (ВРЦ). Від Київського Патріархату в зібранні взяли участь митрополит Луцький і Волинський Михаїл та голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко.

Було ухвалено кілька важливих рішень.

Звернення щодо 70-ліття Волинської трагедії

Дорогі брати і сестри!

Цього року минає 70 літ однієї з найбільших трагедій нашої історії – кривавого протистояння між українцями та поляками на Волині, а також в інших землях.

Сьогодні шукати причини чи винуватців тих жахливих подій, які мали місце в історії між українцями і поляками, дуже важко і боляче. Всі ми повинні оцінювати ті події з жалем і гіркотою, в світлі християнських заповідей: любові до Бога та ближнього. Час гоїть цю глибоку рану, проте минуле не треба забувати, а робити з нього належні висновки.

Позбавлення дару життя підлягає осудові! Усі люди – діти Божі, тож нам усім Творець заповів: «Не убий!».

Так, ми є їхніми нащадками і живемо на тій землі, де проходили ці події. Але не маємо права судити, а тим більше карати чи мстити. Ми в першу чергу – християни, і до нас звертається Христос словами апостола Павла: «Нікому не відплачуйте злом за зло, але дбайте про добро перед усіма людьми. Якщо можливо і залежить від вас, перебувайте в мирі з усіма людьми. Не мстите за себе, улюблені» (Рим. 12:17–19).

Просімо у Всевишнього прощення як для гонимих, так і для гонителів. Віддаймо шану тим героям – і українцям, і полякам, – які рятували ближніх, незалежно від їхньої національності, часто ризикуючи своїм життям.

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

НАРОДЖЕНА ТРИЧІ

Храм Святителя Миколая Чудотворця в с. Стара Лішня Нововолинського деканату 22 травня відзначає 240 років із часу освячення на новому місці.

Перша згадка про Свято-Миколаївську церкву на березі Бугу датована початком XVI століття. Тоді вона служила християнам села Литовеж. Є документи, які підтверджують попереднє місце її розташування і те, що її перевозили з Литовежа протягом трьох років.

А функціонування цього Божого дому в Старій Лішні описують документи 70-х років XVIII століття. Тут у ній служиться з 1773 року. При церкві діяла церковнопарафіальна школа.

Але були сумні події. З приходом радянської влади почалося закриття церков. У березні 1962 року і ця перестала діяти. Ікони, дзвони та інші атрибути було вивезено. Царські ворота потрапили до Волинського краєзнавчого музею. Храм використовували під магазин, згодом – склад. Реставруван-

Алла ЛІСОВА

Останніми десятиліттями Україну й Польщу єднують дружельні, партнерські відносини. Однак несприятелі окремих осіб або й груп може роздмухати пригадки кривди. Не даймо вогоргові роду людського знову розсварити наші народи!

Нехай історики й надалі з науковою неупередженістю вивчають ті страшні події. Але щоденні добросусідські зв'язки поляків і українців по обидва береги Бугу хай стають нерукотворним пам'ятником жертвам тієї трагедії.

Закликаємо і українців, і поляків ще раз сказати: «Простіть нас, і ми вас прощаємо, а ланцюг зла, що тягнувся стільки століть, перериваємо добрими вчинками». Так маємо казати, так маємо навчати дітей і внуків, так маємо діяти.

І сьогодні нам залишається лише молитись та просити Господа не допустити подібних трагічних подій в історії нашого краю.

***

Очільники або представники семи християнських конфесій, що діють в області, у присутності голови облдержадміністрації Бориса Клімчука та голови облради Володимира Войтовича погодилися закласти в Центральному парку культури і відпочинку імені Лесі Українки обласного центру алею на честь 1025-річчя хрещення Київської Русі (пропозиція митрополита Михаїла).

ВРЦ підбила підсумки цьогорічного благодійного телерадіомарафону «Бог багатий милосердям», організований спільно з обласними держадміністрацією, держтелерадіокомпанією й організацією Товариства Червоного Хреста України.

Загальна сума пожертв становила 253 793 грн. Це на 25 тис. більше, ніж торік. Зокрема, у Волинському облмуздрамтеатрі ім. Т. Шевченка було зібрано понад 8 тис. грн., у скарбнички в супермаркетах – понад 11 600 грн. На рахунок марафону переказали кошти 445 організацій, підприємств та мешканців області.

На ці гроші придбано побутову техніку, яку роздано серед малозабезпечених верств населення області та окремих організацій. Допомогу отримали 138 осіб, 17 установ.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Світлина з сайту Volynrada.gov.ua

ДУХОВНА ШКОЛА

ЗАХОДЬ І ЗАЛИШАЙСЯ

Волинська православна богословська академія чекає на вступників

Від Острога до Луцька

Виникнення Волинської духовної семінарії, або ж ВДС, нерозривно пов'язане з іменем Варлаама (Шишацького), єпископа Житомирського і Волинського, який 12 липня 1795 року заснував єпаршу семінарію в Острозі. Однак навчання розпочалося тільки 14 травня 1796 року. Перший набір налічував 119 чоловік (віком від 8 до 21-го року), а вже через рік, станом на 26 червня 1797-го тут навчався 231 учень.

У вересні 1825 року ВДС перенесли до містечка Ганнопіль Острозького повіту: князь Антоній Яблонівський запропонував владі Степану (Романовському) свій палац для потреб консисторії та духовного навчального закладу.

Через десять літ семінарія переїхала з Ганнополя в стародавнє волинське місто Крем'янець і розмістилась у братському Богоявленському монастирі, заснованому в XVII столітті.

У 1902 році закінчилось будівництво комплексу приміщень семінарії в Житомирі, які було обладнано за найновішими тогочасними зразками. Волинська духовна семінарія за кількістю учнів була тоді найбільшою в імперії, а її призначення в планах подальшого омосковлення Церкви було вирішальне, тому-то й не шкодували засобів на її побудову. Освячення приміщення й урочистості переходу семінарії з Крем'янця до Житомира тривали з 2 по 6 жовтня 1902 року.

У Житомирі ВДС проіснувала до 1918-го і була закрита більшовиками. Та історичні джерела свідчать, що вже в 1919 році у Крем'янці діяли дві окремі семінарії – Волинська та Холмська, які згодом об'єднали. ВДС функціонувала аж до початку Другої світової війни.

Так виглядатиме академія незабаром

У червні 1942 року в Луцьку проведено набір на пасторсько-дияконські курси. Вони тривали за прискороною програмою – з липня по грудень, однак і за шість місяців учні отримували знання, щоб бути священиком.

А вже 22 березня 1945 року в Луцьку Волинсько-Рівенським єпархіальним управлінням засновано православно-богословські курси, на які прийнято 40 вступників. Формально їх було відкрито 1 серпня, але фактично – 26 жовтня. Через рік, 4 жовтня 1946-го, ці курси реорганізовано у Волинську православну духовну семінарію з чотирирічним навчанням (пізніше слово «Православна» відпало). Комуністична влада закрила її в 1963 році.

Від семінарії до академії

Відродження УАПЦ на Волині розпочалося ще до проголошення України незалежною. Так, 2 серпня 1990 року в храмі Воздвиження чесного хреста Господнього в Луцьку відбулось перше богослужіння українською мовою. Проте лише після об'єднання Всеукраїнського Православного Собору (25–26 червня 1992 року) та утворення Української Православної Церкви Київського Патріархату з'явилась можливість

відродити ВДС. Храмом для семінарії став Свято-Троїцький собор.

Знаковий в історії закладу день – 13 травня 2011 року, коли відбулося засідання Священного Синоду УПЦ КП, який ухвалив реорганізацію Волинської духовної семінарії в академію – ВПБА. Певна річ, такий вагомий крок уперед стався насамперед завдяки високій кваліфікації викладацького складу, хорошій матеріально-технічній базі, бібліотечним фондам та достатній кількості студентів.

Нині ВПБА має п'ять кафедр: Священного Писання, богослів'я, церковної історії, церковного права, гуманітарних дисциплін. Після чотирьох років успішного навчання академісти отримують ступінь бакалавра богослів'я. Щоб стати магістром, потрібно навчатися ще два роки. Хто ж прагне захистити звання кандидата богословських або церковно-історичних наук, то після Волинської академії вступає в аспірантуру до Київської.

Священик – це спосіб життя, а не професія

Безумовно, чотири роки в духовному навчальному закладі – певне випробування. Бо ж академія привчає до чіткого роз-

порядку дня та самоконтролю, тут студенти не тільки вивчають предмети, а й проживають. Але саме так вони мають змогу зрозуміти, що бути священиком – нелегке покликання, воно вимагає постійної самопожертви та відповідного способу життя. Тому не всі наважуються прийняти сан. До слова, православним священиком може бути неодружений чоловік або той, хто перебуває у першому шлюбі. Не секрет, що в 21-22 роки далеко не всі майбутні отці мають дівчину, яка готова бути дружиною служителя Церкви. Тож не дивина, коли випускники богословського закладу лише через рік чи два після закінчення одружуються, а вже тоді висвячуються у диякони.

Також керівництво ВПБА не заперечує, якщо академісти паралельно здобувають іншу вищу освіту: студіюють ще й історію чи, приміром, інформатику. Тим паче, що деякі священики у майбутньому стають викладачами вишів.

У ногу з часом

Цей навчальний рік сміливо можна назвати особливим. У закладі з'явився домовий храм ВПБА на честь Усіх святих землі Волинської, й тепер академісти мають можливість проходити богослужбову практику на місці. Вперше протягом Великого посту в академії читали Невсипущий Псалтир: ця особливо сильна молитва, до якої було залучено всіх викладачів та студентів, промовлялась упродовж сорока днів цілодобово.

В навчальному процесі також не обійшлося без інновацій. Завдяки технічному оснащенню, скажімо, єпископ із Тернополя чи доктор теології з Польщі мають змогу читати лекції скайпом. А ще всі академісти, крім звичних для себе

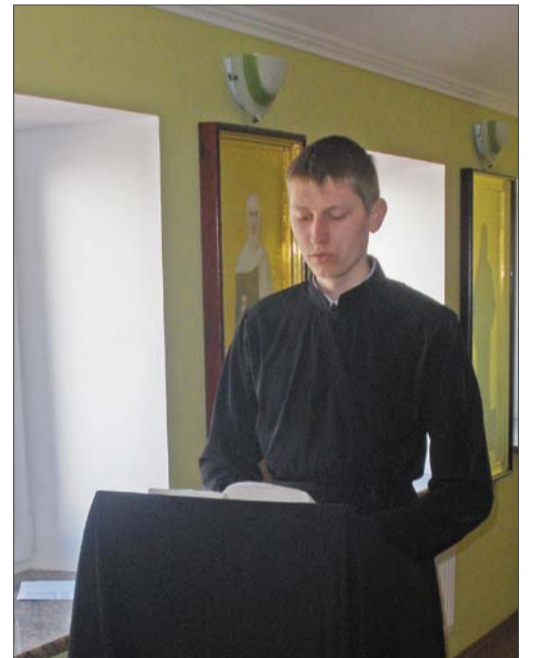
Хоругва ВПБА

предметів, ходять на фізкультуру, яку викладає майстер східних єдиноборств. Для цього обладнано сучасний спортивний зал із тренажерами, душовими та масажними столами.

Словом, у Волинській православній богословській академії створено всі умови для розвитку душі, інтелекту, фізичної форми.

Тож вищий духовний навчальний заклад чекає на молодь, яка бажає сюди вступити, щоб присвятити своє життя Богові й ближнім. (Див. матеріали на с. 6).

Андрій СОБУЦЬКИЙ
Світлина автора

Читання Невсипущого Псалтиря в домовому храмі академії на честь Усіх святих землі Волинської

Академісти під час занять

СВЯТА

АБИ НА СЛАВУ БОЖУ

Відзначення Пасхи – добра нагода згадати, за яких умов з'явився закон про вихідні у найбільшій християнській святі. Це була Постанова Верховної Ради УРСР від 26 грудня 1990 року «Про пропозиції щодо святкових і неробочих днів в Україні». У ній говориться: «...З метою задоволення потреб віруючих громадян Української РСР визнати неробочими дні релігійних свят – Різдва Христового, Великодня і Трійці (по одному дню)». Ініціатором постанови, як ми вже писали (Волин. єпарх. відом. – 2007. – № 12. – С. 3), був народний депутат Андрій Бондарчук, голова Волинського крайового (Луцького Хрестовоздвиженського) братства Святого апостола Андрія Первозваного. Та от недавно у видавництві «Дніпро» вийшов тритомник «Історія українського парламентаризму». Із нього з подивом довідуємося, що автор тієї Постанови – митрополит Одеський і Ізмаїльський УПЦ МП Агафангел (Саввін), теж депутат Верховної Ради першого скликання. Тож ми запитали в Андрія Івановича, як же розвивалися події тих днів.

– Владика Агафангел і мав би бути автором такої Постанови. В принципі це логічно виглядало б. Але ж не так сталося!

Повернення найбільших християнських свят у статус вихідних було пунктом моєї передвиборчої програми. Але минав час, а в робочий план парламенту моє питання все ніяк не потрапляло, незважаючи на запевнення керівництва Верховної Ради. Мої нагадування від мікрофона ігнорувались. Наближалась до завершення й друга сесія. Тоді я скористався нормою Тимчасового регламенту, яка при ста і більше підписах народних депутатів давала можливість ставити питання в порядок денний автоматично. Під колективним запитом я швидко зібрав цю кількість. Поставив свій підпис і митрополит Агафангел.

І от 25 грудня, коли мало обговорюватись це питання, Голова Верховної Ради Кравчук відсутній. Його заступник Плющ вирішив перестраховатись ціною порушення регламенту. Він ста-

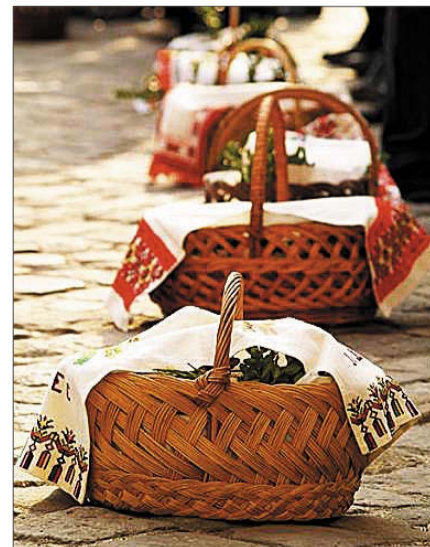
вить моє питання не на обговорення, а «про доцільність внесення до порядку денного». Так його провалили. Але на ранковому засіданні вже головує Кравчук. Я знову готуюсь до виступу. Та перший у черзі – депутат Червоний із Рівного.

Він нагадує про вчорашній провал мого проекту. Леонід Макарович запитує, чи готовий проект постанови. Готовий. Василь Червоний його зачитує. Та з усього видно, що потрібна негайна підтримка. Ми з депутатом Зінченком підходимо до владика Агафангела: виступіть, мовляв, це ж Ваша тема. Хвильку повагавшись, депутат Саввін бере слово. Говорить, що й Патріарх Алексій звернувся з подібним проханням до Єльцина, і той його підтримав. Ну, митрополит МП і Патріарх РПЦ для комуніс-

тичної більшості – авторитети. Майже всі промовці підтримують проект. Після обговорення владика на прохання Кравчука виступає ще раз. «Хто за таку пропозицію? Тисніть кнопку!» – несподівано говорить Кравчук. На табло висвітлюється цифра: 274 «за»!

– Отже, внесок митрополита Агафангела у прийняття цього документа таки є?

– Авжеж, і за це йому дяка. Ну який би то мало вигляд – для нього, депутатів і мільйонів телеглядачів, – якби він змовчав! Однак авторство проекту, ініціатива та її підтримка – це різні речі. Тож у згаданій книзі – явна помилка. Проте головне, що ми досягли результату, прислужилися справі Божій, а земна слава – це марнота.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Закінчення. Початок на с. 2, 3

ном порушуються принципи змагальності та рівності прав сторін, закріплені у ст. 10, 31 ЦПК України.

4. Вводяться безпрецедентні поняття на законодавчому рівні, а саме: непряма дискримінація, оголошений намір про дискримінацію, підбурювання до дискримінації, посягання на дискримінації (ст. 1,5 законопроект). Як наслідок – розмивання дефініцій закону та внесення у визначення термінів оцінних понять, що дозволить неоднозначно тлумачити і необмежено розширювати застосування вказаних термінів. Неконкретні, розпливчасті визначення («інші ознаки, які були, є та можуть бути дійсними або уявними») на підставі припущень певних осіб не можуть використовуватись як терміни у законі. Адаже якщо, наприклад, хтось із релігійних переконань заявить, що гомосексуалізм – гріх, то це буде розцінено не тільки як намір про дискримінацію, але й підбурювання цілої громади до дискримінації, і людина понесе за це адміністративну чи навіть кримінальну відповідальність (ст. 16 законопроект).

5. Зміни до ст. 10 Закону України «Про заходи запобігання та протидії дискримінації в Україні» про контроль Уповноваженого з прав людини (окрім суспільних відносин) також у приватній сфері надають Уповноваженому необмежене право втручання в приватне життя усіх без винятку осіб, чим порушуються вимоги ч. 2 ст. 24 Конституції України («Не може бути привілеїв чи обмежень за різними ознаками», ст. 32 («ніхто не може зазнавати втручання в його особисте життя»), ст. 34 («кожному гарантується право на свободу думки і слова») та звужується обсяг прав і свобод людини й громадянина, гарантований Конституцією України.

У Володимирських деканатах

10 квітня в каплиці Великомучениці Тетяни Володимир-Волинського вищого професійного училища вперше проведено Сповідь і Причастя студентів закладу. У душпастирському слові настоятель священник Юрій Здебський наголосив на важливості очищення душі й розповів молоді про християнське благочестя.

Цього ж дня директор недільної школи собору Різдва Христового у Володимирі протоієрей Ігор Бігун разом із викладачем Ларисою Лучинець та вихованцями взяли участь у відкритті виставки писанок Тетяни Пасієвич, яка відбулась у краєзнавчому музеї райцентру. Витвори майстрині унікальні орнаментом і чіткістю візерунка: цьому мистецтву вона присвятила 35 років життя. Душпастир привітав авторку й побажав і надалі бути яскравим прикладом, особливо для молоді, у збереженні народних традицій. У дарунок їй пролунали пісні у виконанні школярів.

Протягом другої декади квітня помічник районного декана протоієрей Микола Пінайло, який є головою правління благодійного фонду Матері Божої неустанної помочі, вручив чергову гуманітарну допомогу мешканцям Володимира та навколишніх сіл. Так, зокрема, дитячим садкам священник передав іграшки, неповносправним – інвалідні візки й крісла-туалети тощо. А українці Італії переклали через о. Миколу речі релігійного вжитку для римсько-католицької громади райцентру.

У Луцькому міському деканаті

19 квітня настоятель парафії Святого Миколая Чудотворця протоієрей Микола Гой та її клірик протоієрей Микола Лазука освятили наріжний камінь та підвалини будинку парафіяльної недільної школи. У богослужінні взяв участь благодійник цього будівництва директор ТзОВ «Житлобуд» Леонід Стефанович.

Як зазначив о. Микола Гой, намір звести дім для недільної школи назрів давно, адже діти (близько тридцяти осіб) навчаються в пристосованому приміщенні. У майбутньому закладі має бути 2–3 класні кімнати та книгозбірня.

На згадку про подію в підмурівок споруди заклали капсулу.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavia.volyn.ua

ВОЛИНСЬКА ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ (ВПБА) ЗАПРОШУЄ НА НАВЧАННЯ

Волинська православна богословська академія – вищий навчальний заклад закритого типу з шестирічним терміном навчання, який готує священнослужителів, церковнослужителів, працівників єпархіяльних управлінь і місій для Української Православної Церкви Київського Патріархату.

На богословське відділення (стаціонарна і заочна форми навчання) приймаються особи православного віросповідання чоловічої статі у віці до 35 років, які мають середню освіту, неодружені або одружені першим шлюбом.

Після закінчення 4-х років навчання студенту надається диплом бакалавра богослів'я. Якщо всі роки він навчався на «відмінно» і «добре» та успішно захистив диплом бакалавра, то може продовжити навчання в магістратурі академії та після її закінчення й успішного захисту наукової роботи отримати диплом магістра богослів'я.

На регентське відділення приймаються особи чоловічої і жіночої статей віком до 45 років, які мають базову середню і середню освіту. Термін навчання 3 роки. Випускники отримують дипломи регента церковного хору і вчителя основ християнської етики.

Абітурієнти повинні пройти співбесіду і скласти усні іспити з таких дисциплін: біблійна історія, катехізис, церковний устав, церковний спів (програми додаються); написати диктант на одну із запропонованих біблійно-церковних тем. Враховуються результати ЗНО.

Студенти забезпечуються житлом і триразовим харчуванням.

Правила вступу до ВПБА

Для вступу до академії потрібно подати такі документи:

- 1) прохання на ім'я ректора;
- 2) анкети (за зразком);
- 3) чотири фотокартки розміром 4 х 6 см;
- 4) автобіографію;
- 5) свідоцтво про народження;
- 6) документ про освіту;
- 7) довідку про склад сім'ї;
- 8) медичну довідку;
- 9) рекомендацію єпархіяльного архієрея або парафіяльного священника;
- 10) свідоцтво про Хрещення;
- 11) свідоцтво про Вінчання (для одружених);
- 12) військовий квиток або приписне свідоцтво;
- 13) паспорт,

а також п'ять конвертів з маркою. Усі документи приймаються в оригіналах канцелярією академії до 17 серпня включно. Іспити – 21–22 серпня.

Від абітурієнтів вимагається тверде й усвідомлене знання напам'ять молитов:

початкових: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний», «Святий Боже», «Пресвята Тройце», «Отче наш», «Прийдіть, поклоніться»;

ранішніх: «Від сну піднявшись», «Вседержителю, Слово Отче», «Благого Царя Благая Мати», «Ангелу-хоронителю»;

Божій Матері: «Богородице Діво, радуйся», «Достойно є», «Непереможній Воєводі», «Милосердя двері», «Не маємо іншої допомоги»;

Символу віри; молитви св. Єфрема Сирина; молитви перед святим Причастям; тропарів дванадцятих свят; тропаря своєму святому; псалмів 50-го та 90-го.

Абітурієнти повинні володіти церковним читанням мовами українською та церковнослов'янською (з українською вимовою).

Програми усних іспитів

Біблійна історія

Старий Заповіт

1. Книга Буття. Створення Богом світу і людини.
2. Блаженне життя прабатьків у Раю.
3. Гріхопадіння і його наслідки.
4. Каїн і Авель. Сиф.
5. Потоп. Ной і його нащадки.
6. Вавилонське розсіяння.

7. Авраам. Покликання і переселення в Обітовану Землю.

8. Богоявлення Аврааму.

9. Знищення нечестивих міст Содом і Гоморри.

10. Народження Ісаака і вигнання Агарі.

11. Принесення в жертву Ісаака.

12. Яків та Ісав.

13. Історія Йосифа.

14. Народження і виховання Мойсея. Неопалима купина.

15. Кари єгипетські. Установлення Пасхи і вихід із Єгипту.

16. Євреї в пустелі. Синайське законодавство.

17. Ісус Навин і завоювання Обітованої Землі.

18. Період суддів. Девора і Варак, Гедеон, Іфтах, Самсон.

19. Історія Руфї.

20. Самуїл – пророк і суддя.

21. Саул. Помазання на царство, перемоги і непослух його перед Богом.

22. Давид – цар, пророк і суддя.

23. Цар Соломон. Побудова Храму.

24. Пророки Ілля і Єлісей.

25. Пророк Йона.

26. Пророк Даниїл. Три отроки в печі вавилонській.

Новий Заповіт

1. Різдво Богородиці. Введення в Храм і виховання.

2. Благівіщення Пресвятої Богородиці.

3. Різдво Христове. Поклоніння пастухів і волхвів. Стрітіння Господнє.

4. Йоан Хреститель, його народження і проповідь. Хрещення Господнє.

5. Сорокаденний піст і спокуса Господа в пустелі.

6. Покликання апостолів.

7. Чудо в Кані Галілейській. Зцілення двох сліпих, біснுவатого німого.

8. Насичення п'ятьох тисяч у пустелі.

9. Притчі Господа Ісуса Христа:

– про немилосердного боржника (Мф. 18:23–35);

– про доброго самарянина (Лк. 10:25–37);

– про блудного сина (Лк. 15:11–32);

– про багача і Лазаря (Лк. 16:19–31);

– про митаря і фарисея (Лк. 18:10–14);

– про робітників у винограднику (Мф. 19:27–30, 20:1–16);

– про весільний бенкет (Мф. 22:2–14);

– про десять дів (Мф. 25:1–13);

– про таланти (Мф. 25:14–30).

10. Преображення Господнє.

11. Воскресіння праведного Лазаря.

12. Бесіда з Никодимом.

13. Бесіда з самарянку.

14. Вхід Господній у Єрусалим.

15. Зрада Юди. Змова юдеїв.

16. Тайна вечеря. Установлення Євхаристії.

17. Події гефсиманської ночі.

18. Розп'яття, смерть і поховання Спасителя.

19. Воскресіння Христове. Явлення Господа.

20. Вознесіння Господнє.

21. П'ятдесятниця. Зішестя Святого Духа.

Катехізис

1. Учення Православної Церкви про природу і надприродне одкровення.

2. Вселенські Собори.

3. Символ віри (з 1-го по 12-й члени). Історія складання.

4. Таїнства Православної Церкви: Миропома-

зання, Євхаристія, Шлюб, Священство, Хрещення, Єлеосвячення, Покаяння.

5. Заповіді Закону Божого (з 1-ї по 10-ту).

6. Вчення Православної Церкви про Заповіді блаженства (з 1-ї по 9-ту).

7. Молитва Господня «Отче наш». Сім прохань і славослів'я.

Церковний устав

1. Поняття про богослужіння.

2. Походження храму.

3. Зовнішній вигляд храму.

4. Внутрішнє упорядкування храму.

5. Іконостас.

6. Вівтар.

7. Священні посудини (сосуди), які використовуються під час богослужіння.

8. Церковнослужителі Православної Церкви.

9. Священні одяги (облачення) священнослужителів.

10. Приналежності архієрейського богослужіння.

11. Добове коло богослужіння.

12. Тижневе коло богослужіння.

13. Річне коло богослужіння.

14. Богослужбові книги.

15. Види єктеній.

16. Всенічне бдіння: Вечірня і Рання.

17. Божественна Літургія св. Йоана Златоустого: проскомидія.

18. Літургія оголошених.

19. Літургія вірних.

20. Літургія св. Василя Великого.

21. Літургія Ранішеосвячених Дарів.

22. Таїнства Хрещення і

Миропомазання.

23. Таїнства Покаяння і Причастя.

24. Таїнство Єлеосвячення.

25. Короткі відомості про молебні.

26. Про поховання спочилих.

27. Короткі відомості про особливості богослужіння річного кола (циклу).

28. Великий піст.

29. Тижні Великого посту.

30. Страсний тиждень.

31. Свята Православної Церкви.

32. Чернецтво і монастирі.

33. Прочанство у Православній Церкві.

34. Дзвони і православне дзвоніння.

35. Види дзвонів і їх назви.

36. Використання дзвону і його значення на Всенічному бдінні та на Літургії.

Церковний спів

Абітурієнт повинен:

1. Співати напам'ять: «Царю Небесний», «Отче наш», Символ віри, «Достойно є»; тропарі Різдва Христового, Богоявлення, Пасхи, Тройці, Преображення Господнього, Воздвиження Чесного Хреста.

2. Уміти на слух голосом і ритмічно повторювати заданий музичний фрагмент.

3. Проспівати одну українську народну пісню за своїм вибором.

Рекомендована література: Закон Божий. – К.: УПЦ КП, 2004; Молитовник. – К.: УПЦ КП, 2003.

До уваги випускників духовних семінарій

Волинська православна богословська академія оголошує набір студентів на 5-й курс. До магістратури академії приймаються особи, які закінчили семінарію за першим розрядом і мають бажання продовжити навчання та здобути диплом магістра богослів'я.

Вступники повинні пройти співбесіду і скласти іспити з догматичного богослів'я, Старого Заповіту, Нового Заповіту, загальноцерковної історії та історії Української Православної Церкви. Абітурієнти з інших семінарій подають документи, перераховані вище.

Випускники академії отримують право вступу до аспірантури.

Детальна інформація – за адресою: 43025, м. Луцьк, вул. Градний узвіз, 5. Тел.: (0332) 72-60-72, 72-32-12. Сайт: vpba.org

ОФІЦІЙНО

Священника Михайла Мацюка звільнено від обов'язків настоятеля парафії Апостолів Петра й Павла в с. Жабче Горохівського дек., а **священника Вадима Колесника** призначено на цю посаду (укази № 24, 26 від 4 квітня 2013 р.).

Священника Тараса Свистовича звільнено від обов'язків настоятеля парафії Воздвиження хреста Господнього в с. Руда Любомльського дек. та Мучеників Антонія, Йоана і Євстафія Литовських у с. Піща Шацького дек. із зарахуванням поза штат епархії (№ 28 від 17 квітня 2013 р.).

Кадрові зміни

Митрополит Луцький і Волинський Михайл звільнив від обов'язків шацького декана протоієрея Віктора Возняка (який залишається любомльським деканом) і призначив на цю посаду протоієрея Михайла Цвинкилевича (укази № 22, 23 від 28 березня 2013 р.).

Новопризначений народився 17 листопада 1973 р. в с. Тур'є Старосамбірського району Львівської області. Після закінчення в 1993 р. Луцького училища культури (спеціальність – культурно-освітня робота і самодіяльна творчість) працював на

шахтах Львівщини гірничим робітником очисного вибою. 7 березня 1999-го митрополит Луцький і Волинський Яків (Панчук) висвятив його на диякона, 13 серпня 2000-го – на пресвітера. Того ж року закінчив Волинську духовну семінарію і став кліриком парафії Апостола Андрія Первозваного в Ковелі. У 2001–2003 рр. – настоятель парафії Апостолів Петра й Павла в Глобах Ковельського деканату, із 18 серпня 2003 р. – парафії Великомученика Дмитрія Солунського в с. Самійличі Шацького деканату.

Одружений, має двох дітей.

ВІТАННЯ

Храмам Святої Трійці: в с. Тростянець Ківерецького дек. – 365 років, у Маневичах – 10 років; **священнику Сергієві Медведєву,** настоятелю парафії Апостола Андрія Первозваного в Луцьку, 1 червня – 10 років пресвітерського служіння; **священнику Миколі Савчуку,** настоятелю парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці в Луцьку, 9 червня – 45 років; **священнику Володимирові Лапінському,** настоятелю парафії Апостола Йоана Богослова в с. Завидів Іваничівського дек., 20 червня – 20 ро-

ків пресвітерського служіння; **священнику Віталієві Худому,** настоятелю парафії Архістратиґа Михаїла в с. Павловичі Локачинського дек., 20 червня – 15 років пресвітерського служіння; **протоієрею Володимирові Мицьку,** камінь-каширському деканові й настоятелю парафії Святителя Миколая Чудотворця в Камені-Каширському, 22 червня – 15 років пресвітерського служіння; **протоієрею Василеві Кравцю,** настоятеле-

ві парафії Преподобної Параскеви Сербської в с. Затурці Локачинського дек., 22 червня – 10 років пресвітерського служіння;

протоієрею Сергієві Мельничуку-Мартинюку, клірикові нижнього Преображенського храму кафедрального собору Святої Трійці, 25 червня – 80 років;

священнику Ігореві Янчуку, клірикові парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Полонка Луцького райдек., 25 червня – 30 років; **протоієрею Володимирові Дрозду,** настоятелю парафії Архістратиґа Михаїла в с. Промінь (Пілганів) Луцького райдек., 28 червня – 15 років пресвітерського служіння.

Щирсердечно вітаємо, боголюб'язні отці та парафіяни, з ювілеями! Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благі літа!

ОГОЛОШЕННЯ

Це – не смертний вирок!

Багато хто думає, ніби онкохворі діти приречені, й допомагати їм немає сенсу. Однак 14-річна Яринка Малаховська (рак лімфовузлів IV ступеня) є прикладом того, що й цю підступну недугу можна подолати. Головне – не здаватися, боротись.

Два роки дівчинка бореться з хворобою. Рік тому все місто допомагало їй збирати кошти на аутотрансплантацію кісткового мозку. Нам це вдалося! Вісім місяців тому Яринці проведено операцію. Всього цей час дитина була у важкому стані, лише завдяки стимуляторам та постійному переливанню крові Яринка могла жити.

Сьогодні можемо порадіти за неї: місяць дівчинка живе без стимуляторів, її організм навчився виробляти власні тромбоцити. Для того,

щоб вона нарешті могла повернутися до рідного Луцька, їй призначено лікування для підняття імунітету. Для цього негайно потрібно було майже 40 000 грн. Мама Яринки мусила позичити ці гроші. Тепер дитині треба пройти ПЕТ-сканування вартістю 7200 грн.

Відділ організації благодійності та соціального служіння епархії просить усіх небайдужих людей допомогти родині повернути борг і пройти необхідне обстеження. Адже стільки вже пережито, стільки вистраждано! А головне – з'явилася міцна надія, що все буде добре.

Реквізити для допомоги: картка «Приватбанку» № 4405885824291709, Малаховська (Муляр) Ольга Дмитрівна. Телефон мами Яринки: (066) 809-44-46.

Пожертву – в надійні руки!

До управління епархії звертаються люди із запитанням, чи справді окремі особи уповноважені ходити по домівках у містах, селах і збирати пожертви на будівництво храмів, потреби монастирів тощо.

У зв'язку з цим повідомляємо: митрополит Луцький і Волинський Михайл не дає благословіння на таку форму збору пожертв. Благодійні кошти в нашій епархії залучаються тільки на території храмів і монастирів. Збирання грошей для потреб інших епархій на території нашої також не практикується.

Тож духовна консисторія закликає не довіряти аферистам, які прикриваються фальшивими документами, і негайно звертатися в міліцію.

ПАЛОМНИЦТВА

11 травня – до святинь Володимира: собор і монастир Різдва Христового – Юрївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Зголошуватися до 10 травня. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 70 грн.

18 травня – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися до 17 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 80 грн.

19 травня – до Маняви (Івано-Франківська обл.): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Зголошуватися до 17 травня. Виїзд – 18 травня о 23.30. Повернення – 19 травня о 23.30. Вартість поїздки 220 грн.

22 травня (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело

Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 21 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 90 грн.

25 травня – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор (Патріарша Служба) – Волинська ікона Богоматері (Національний художній музей України). Зголошуватися до 23 травня. Виїзд 24 травня о 23.30. Повернення 25 травня о 23.30. Вартість поїздки 250 грн.

26 травня – до святинь Львова. Зголошуватися до 25 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 170 грн.

1–8 червня – до святинь Санкт-Петербурга (Росія). Зголошуватися до 20 травня.

12–19 червня (7 ночей) – до святинь Грузії: Тбілісі – Мцхета – Сігнахі – Бодбе – Телаві – Ахалціхе – Боржомі. Зголошуватися до 1 квітня.

25 червня – 7 липня, 1–13, 8–20, 15–27 липня, 22 липня – 3 серпня, 29 липня – 10 серпня, 5–17, 12–24 серпня, 20 серпня – 1 вересня, 26 серпня – 7 вересня – до святинь Криму: Бахчисарай (Успенський монастир, Качі-Кальйон-Печерний монастир), Севастополь (Херсонес, Володимирська церква, Георгіївський монастир, Новоспаский скит, Інкерманський монастир), Сімферополь (архирейська Літургія в кафедральному соборі Рівноапостольних Володимира й Ольги, Троїцький монастир, Петро-Павлівський собор, Свято-Троїцький собор – мощі Луки, каплиця (тантина) Єлени й Константина), Топловський монастир. Зголошуватися за 40 днів до виїзду. Доїзд залізницею. Вартість поїздки: 1500 грн – проживання у приватному секторі, 1700 – на квартирах; із дітей дошкільного віку – 1000 грн.

2–9 вересня (7 ночей) – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»). Проводиться з благословіння Патріарха Філарета): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фа-

вор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Паломництво очолює митрополит Луцький і Волинський Михайл. Зголошуватися до 1 червня.

Виїзд на всі прощі (окрім до Криму) – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі епархії «Осанна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Газета «Волинські епархіальні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплачуйте на пошту (виходить раз на місяць). Звертатися: (0332) 72-21-82, hazeta.vyev@gmail.com
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМУ, біля обласної юнацької бібліотеки).

ДИВІТЬСЯ
Відеоканал в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni
Передача «Що каже священник» на обласному державному телебаченні (виходить раз на місяць – слідкуйте за телепрограмою). Звертатися: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц). Звертатися: (095) 126-40-77, blaho@ukr.net

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт Pravoslavia.volyn.ua – історія, устрій епархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Православну Церкву!

Свідцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської епархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПрАТ «Волинська обласна друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 2091. Наклад 3500 пр. Передплатний індекс 91241

Редакція
Віталій КЛИМЧУК (в. о. головного редактора), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Андрій ГНАТЮК, Валерія ЛЕСЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «НІЦЦАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилаючись на нього обов'язково.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsistoria@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий епархією
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00

Інформаційно-видавничий центр
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність епархії) – info@pravoslavia.volyn.ua
Сайт Pravoslavia.volyn.ua – info@pravoslavia.volyn.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – в. о. прес-секретаря Андрій ГНАТЮК – pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські епархіальні відомості» – hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – головний редактор Андрій ГНАТЮК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Тел. (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net.
Група у «Фейсбуці»: Facebook.com/groups/kljuchi

Капеланська служба
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Осанна»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00. Social-sluzhba@ukr.net

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14-ї.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

СВЯТКУЙМО УСВІДОМЛЕНО

На запитання журналістки газети «Аверс-прес» Наталки Пахайчук відповідає протоієрей Віктор Михалевич.

– Отче, чому Великдень – найбільше свято?
– Григорій Богослов говорить, що це «празник над празниками і торжество із торжеств!» Бо у цей день відбулася перемога життя над смертю, знищено владу диявола і пекла, відкрито двері у вічне блаженне життя. Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа стало апогеєм, вершиною очікувань старозавітного людства. Воно є і запорукою нашого спасіння.

– А чому святкування Пасхи «не в числі»?
– Свято Великодня щороку відбувається в різні числа, час цього святкування «переходить» по даті, але завжди випадає на недільний день. Перші християни святкували Пасху разом із юдеями. Трохи згодом, коли християнську віру стали приймати погани (греки, римляни й представники інших народів), цей звичай порушився. З часом різні громади християн запровадили свої пасхальні традиції (які мали відмінності), що спричинило розлад церковного життя. Коли ж Християнство стало панівною релігією в Римській імперії, пасхальне питання стало ще гостріше. Тож Церква 325 року скликала Перший Вселенський Собор, де поряд з іншими вирішила проблему святкування Великодня. Було ухвалено Воскресіння Христове святкувати в першу неділю після весняного рівнодення і першого березневого повного місяця, так, щоб християнська Пасха не збігалась із юдейською. Визначення дати Великодня було доручено Олександрійській Церкві, бо вона мала найкращих учених. І до сьогодні Олександрійська Православна Церква (об'єднує православних Африки) укладає так звані пасхалії – таблиці з днем Великодня і залежних від нього свят (як-от Вознесіння, Трійця) на багато років. Православна Пасха випадає з 22 березня по 25 квітня за старим стилем (з 4 квітня по 8 травня за новим). По-своєму обчислює пасхалію Римсько-Католицька Церква, тому Великдень у візантійському і римському обрядах збігається лише в окремі роки.

– Як і особливості пасхального богослужіння?
– Пасці передують сорокаденний Великий піст і Страсний тиждень, які готують нас до цього свята. І якщо під час посту все у храмі в темних кольорах і молитва неурочиста (переважно читана), то на Пасху все сповнено духовної радості, піднесення і триумфу, у яскравих світлих кольорах. Богослужіння цього дня (як і всього Світло-

го тижня) – це урочистий гімн славного Христового Воскресіння, примирення Бога і людини, перемоги життя над смертю!

Починається пасхальне богослужіння опівночі з суботи на неділю. Зрозуміло, що справжні християни (як колись рання Церква) цієї но-

вколо храму (оскільки коло є символом вічності, нескінченності).

Обійшовши так тричі (на знак Святої Трійці), старший священнослужитель виголошує початкове славослів'я: «Слава святій, єдиносущній, животворчій і нероздільній Трійці...» та почи-

чі спати не будуть, а прославлятимуть воскреслого Господа торжественною молитвою. Після опівнічної відправи, яка звершується посеред храму перед плащаницею (оспівуються страждання і погребіння Христові, але вже не зі скорботою, а з радісним очікуванням Воскресіння Господнього), відбувається урочиста хресна хода зі співом стихир: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, ангели оспівують на небесах, і нас на землі сподоби чистим серцем Тебе славити». Під передзвін усі люди за священниками йдуть до сходу сонця (назустріч воскреслому Христу, Якого Церква називає Сонцем Правди) на-

нає співати найважливіший пасхальний пісенний тропар свята: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував».

Відтак відбувається урочисте пасхальне богослужіння. Царські ворота відкриваються перед початком хресного ходу і залишаються відкритими аж до кінця Світлого тижня (до суботи) на знак того, що тепер немає нічого, що відділяло б людину від Бога. Пам'ятаємо, в Євангелії сказано, що завіса храму, яка відділяла Святеє Святих, розірвалася зверху донизу, бо смерть Ісуса Христа знищила силу гріха і все те, що

роз'єднувало Бога і людину. Відтепер двері до Бога відчинено, і хто бажає, може сміливо приходити через покаєння.

– Що означає освячення артоса, а пізніше пасок?

– До особливостей пасхального богослужіння належить і те, що після заамвонної молитви освячується спеціально приготовлений хліб із зображенням хреста чи ікони Воскресіння (погрецьки – «артос»). Він благословляється спеціальною молитвою та окропленням освяченою водою і символізує воскреслого Ісуса. Цей звичай походить від апостолів, що пам'ятали слова Спасителя: «Я – Хліб життя!» і залишали за столом одне вільне місце й клали перед ним хліб, що означав невидиму присутність на трапезі Самого Спасителя. У кінці Світлого тижня артос розділюється і роздається вірним. А також на Великдень Церква освячує паски, писанки, крашанки та інші пасхальні страви, які також мають свою символіку.

– А чому освячення пасок іноді здійснюють напередодні, ще в суботу?

– Для немічних людей, подорожуючих і всіх, хто з певних причин не зможе бути на урочистому всенічному богослужінні, Церква має звичай освячувати пасхальні страви вже в суботу після Божественної Літургії.

– На Волині прийнято у перший день Пасхи їти на цвинтар. Звідки ця традиція?

– Григорій Богослов навчає, що свято є спасінням світові видимому (земному) і невидимому (небесному). Для християн (на відміну від нехристиян) є прекрасна обітниця нашого Спасителя Ісуса Христа, що хто вірує в Нього, хоч і помере – буде жити. А тому, відсвяткувавши це найвеличніше торжество, ми поспішаємо і до наших рідних, що померли, з цією чудовою звісткою: Христос воскрес! У нас це має назву Проводи – урочисте поминання померлих, Великдень померлих, який зазвичай відбувається у першу неділю після Пасхи (у різних місцевостях може мати свої особливості). Звичай має корені язичницькі, але з Воскресінням Христовим отримав християнське значення. Прибирають могили своїх рідних, а після Великодня приїжджають сім'ями на цвинтар, щоб у ці радісні дні пом'янути своїх спочилих рідних і близьких, запрошуючи священника відслужити коротку пасхальну панахиду.

– Скільки часу християни вітаються «Христос воскрес!»?

– Після великоднього богослужіння люди повертаються додому з вітанням: «Христос воскрес! – Воїстину воскрес!». Цими словами християни вітаються впродовж сорока днів, аж до свята Вознесіння Господнього.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; vyeuv@ukr.net

МИСТЕЦТВО

МАЛЕНЬКЕ КРИХКЕ ДИВО

Серед головних страв на великодньому столі – крашанки (писанки). Їх кладемо до кошика, щоб освятити у храмі. Адже Бог, то – життя, а яйце є Господнім творінням, яке в цьому світі сприяє продовженню життя і знаменує його.

За радянських часів писанкарство було дещо призабуте, але тепер ця славна традиція відроджується. Одним з головних осередків цього мистецтва в обласному центрі стала Луцька дитяча художня школа. Тут творять писанки, а потім експонують на щорічній виставці-конкурсі «Писанковий дивосвіт». Урочисте його відкриття відбувається за участю духовенства.

Цього року в мистецькій галереї «Луцьк» плоди дитячої майстерності благословив єпископ Володимир-Волинський, вікарій нашої єпархії Матфей. Він передав вітання юним писанкарям від митрополита Михаїла й разом із членами

журі та представниками влади вручив дипломи і подарунки. Головну нагороду одержала Анастасія Савчук, учениця 6-го класу (викладач Віра Конська). Дипломи I ступеня отримали Яна Суоловська, Анастасія Глушук, Богдана Кучеровська, Юлія Голотюк, Олександра Матвійчук. Дипломи II ступеня вручено Марії Пастернак, Світлані Ткачук, Анастасії Крижан, Анастасії Мазур, Іванні Ковальчук. Дипломи III ступеня дісталися Максимові Карпуку, Анні Давидовій, Максимові Корцю, Вікторії Романчук, Юлії Коришко. Ще 23 учасники виставки-конкурсу були відзначені заохочувальними призами.

З 25 по 30 квітня учні та викладачі художньої школи проводили майстер-класи з писанкарства для всіх лучан. Саме тут я вперше взяла до рук писачка і з допомогою Віри Конської спробувала розписати яечко. Пані Віра розповіла, що необхідно приготувати чисте, свіже, без плям, тріщин та подряпин куряче яйце (інколи пишуть на гусячих, качиних). За давньою тради-

цією треба писати на повному (цілому) свіжому яйці, яке не можна варити та розбивати. Якщо ж для писанки беремо яйце з птахофабрики, то після нанесення всього малюнка і перед зніманням воску необхідно гострим надфілем або тонким свердлом зробити у двох протилежних кінцях отвори та обережно «вудити» вміст яйця. До речі, в деяких селах був звичай порожні писанки вішати під образами у вигляді намиста.

Перед початком роботи яйце мийуть у чистій воді, витирають, а потім наносять візерунок простим олівцем. Також потрібна свічка з воску чи парафіну, фарба (найкраще анілінову, для вовни). Фарбу висипаємо у банку місткістю 0,5 л та заливаємо її 250–300 г окропу. Фарбувати писанки можна тоді, коли вода охолоне. Але потрібно спочатку визначитися з малюнком, нанести його олівцем (дуже легенько). Далі запалюємо свічку і кладемо в писачок віск. Підігріваємо над верхнім полум'ям свічки і починаємо наносити малюнок. Замальовуємо воском те, що має бути бі-

лим. Після цього красиво жовтою фарбою. Далі знову малюємо той орнамент, який має бути жовтим, і вмочуємо писанку в червону фарбу. Забарвлювати спочатку потрібно у світліші, потім у темні кольори.

Першою писанкою для дітей має бути крапанка: вона виконується найлегше. Якщо ж технологія писанки вам здається складною, можна виготовити шкрябанки: на крашеному яйці голкою вишкрябати візерунок.

Лідія КЛІМЧУК
Світлина автора

